

Cuir an anailís ar an dearadh i láthair

An ceacht i mbeagán focal

Tosaigh trí a mhíniú do na daltaí gur innealtóirí iad a chaithfidh scéal na fréamhshamhla a rinne siad dá mbeathaitheoir éan a insint, ní hamháin í a thaispeáint. Léirigh don rang conas anailís chúig phointe a dhéanamh ar an dearadh (riachtanas an úsáideora, cinneadh deartha amháin, fianaise ón tástáil, an méid a d'athraigh tar éis na tástála, an chéad chéim eile), ansin dréachtaíonn na grúpaí nótaí leide do chaint nóiméid amháin óna nDialann Imscrúdaithe agus óna bhfréamhshamhail. Cuireann na grúpaí i láthair agus cuireann na héisteoirí ceisteanna orthu, ansin taifeadann siad an anailís iomlán ar leathanach na dialainne agus críochnaítear le plé gearr, bunaithe ar an taispeáint amháin, ar an gcaoi a bhfeabhsaítear dearadh trí thástáil agus feabhsú arís agus arís eile.

Cuspóirí foghlama

- Riachtanas an úsáideora, na cinntí deartha agus an fhianaise ón tástáil don bheathaitheoir a chur i láthair
- Anailís a dhéanamh ar an bpróiseas deartha, ina ndéantar tástáil agus feabhsú arís agus arís eile: cad a d'athraigh agus cén fáth
- Céim shoiléir eile a mholadh dá bhforbrófaí an dearadh tuilleadh

Roimh an gcloigín: ullmhúchán

Roimh an gcloigín, leag fréamhshamhail chríochnaithe gach grúpa ar na boird, mar aon leis na leathanaigh dialainne a rinne siad níos luaithe (an Achoimre Dearthar agus na nótaí tástála). Cuir páipéar cur i láthair agus pinn luaidhe réidh. Coinnigh an seicliosta cúig phointe le feiceáil ar an gclár ón tús.

Ábhair

Earra	Líon	In aghaidh	Foinse	Rogha eile ar chostas íseal
fréamhshamhail den bheathaitheoir éan a rinneadh níos luaithe sa tionscadal seo	1	grúpa	seomra ranga	grianghraf d'fhréamhshamhail an ghrúpa mura bhféadfaí an rud féin a choinneáil
Leathanaigh na Dialainne Imscrúdaithe ó níos luaithe sa tionscadal seo (an Achoimre Dhearthra agus na nótaí tástála san áireamh)	1	dalta	seomra ranga	nótaí grúpa ar pháipéar bán ó na seisiúin tógála agus tástála
páipéar cur i láthair le haghaidh nótaí leide gearra	1	grúpa	seomra ranga	páipéar bán A4
pinn luaidhe	1	dalta	seomra ranga	pinn biró

Pointe faire sábháilteachta

Bogann na fréamhshamhlacha idir na boird fad a bhíonn na grúpaí ag cur i láthair: meabhraigh do na grúpaí na beathaitheoirí a iompar leis an dá lámh agus uisce an channa spréite a choinneáil amach ó na dialanna agus ón urlár.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Taispeáin na fréamhshamlacha atá ar na boird cheana féin agus fiafraigh: cad a déarfadh innealtóir faoin mbeathaitheoir seo nach féidir le grianghraf amháin a insint dúinn? Meabhraigh dóibh go bhfuil a fhios acu cheana féin conas pleanáil, tógáil agus tástáil chothrom a dhéanamh: inniu, déanfar an chuid den phróiseas deartha ina roinntear agus ina mínítear an obair.
- **Cad atá in anailís ar an dearadh:** Ná taispeáin ach na cúig cheannteideal. Tar éis an chomhrá tríocha soicind (cas agus labhair) faoin gcuid is deacra dar leo, glac le dhá nó trí fhreagra thapa. Ná lig do ghrúpaí cur síos a dhéanamh ar an gcuma amháin: éiligh an scéal iomlán in ord: riachtanas → cinneadh → fianaise → athrú → an chéad chéim eile.
- **Ullmhaigh an cur i láthair:** Coinnigh an seicliosta cúig phointe ar an gclár. Agus tú ag dul timpeall, stop grúpaí nach ndéanann ach cur síos ar an gcuma agus fiafraigh: cad a léirigh an tástáil leis an gcanna spréite, agus cad a d'athraigh tar éis na chéad tástála? Níl i gceist le nótaí leide ach cúpla focal do gach pointe, ní póstaer. Ag ocht nóiméad, bog aon ghrúpa atá fós ag dréachtú ar aghaidh chuig an gcaint.
- **Roinn an beathaitheoir agus an fhianaise:** Socraigh an luas sula dtosaíonn tú: má tá sé ghrúpa nó níos lú ann, tagann gach grúpa chun tosaigh ar feadh nóiméid amháin agus cuireann éisteoir ceist amháin; má tá níos mó ná sé ghrúpa ann, cuireann na grúpaí i láthair a chéile ina mbeirteanna ar dtús, agus ansin cuireann dhá ghrúpa dheonacha i láthair don rang. Léirigh na tosaithe abairte: Rud amháin a bhí soiléir... agus Ceist amháin atá agam faoi bhur ndearadh... Éist le naisc idir toradh tástála agus athrú ar an dearadh.
- **Ceisteanna ó phiaraí faoi na cinntí deartha:** Bain úsáid as smaoinigh, péireáil, roinn faoin gcinneadh deartha a raibh an fhianaise ba láidre ag tacú leis. Breac síos trí nó ceithre smaoineamh ar an gclár faoin gceannteideal Fianaise láidir. Má bhíonn caint ann faoin mbeathaitheoir is áille, treoraigh ar ais í chuig critéir ratha an tionscadail: coinníonn sé an síol, coinníonn sé an síol tirim, fara seasmhach.
- **Taifead an anailís ar an dearadh:** Ar an dialann pháipéir amháin. Má bhíonn an t-am gann, éiligh trí líne sa rang (fianaise ón tástáil, cad a d'athraigh, an chéad chéim eile) agus críochnaítear riachtanas an úsáideora agus na cinntí deartha mar obair bhaile; abair é seo os ard sula dtosaíonn an scríbhneoireacht. Spreag iad le tosaithe abairte: Bhí ar ár mbeathaitheoir... Léirigh na tástálacha... Ina dhiaidh sin, dhéanfaimis... Seiceáil go bhfuil na chéad chéimeanna eile sonrach, agus nach é a dhéanamh níos fearr atá iontu.
- **Machnaigh ar an bpróiseas tástála agus feabhsaithe arís agus arís eile:** Gan aon tasc scríofa breise. Ná húsáid ach dhá leid, ar an taispeáint amháin, agus déan athrá ar fhreagraí a nascann athrú le fianaise. Luaigh pointe Nádúr STEM go simplí: déanann innealtóirí anailís ar an bpróiseas, ní ar an rud críochnaithe amháin.

Cad ba cheart a bheith le feiceáil

In anailís rathúil, luaitear riachtanas soiléir de chuid na n-éan (síol tirim, fara a bhfuil greim maith le fáil air, cobhsaíocht), cinneadh deartha amháin le bonn cirt, fíorfhianaise ó na trialacha leis an gcanna spréite nó ó na trialacha cothromaíochta, athrú atá nasctha leis an bhfianaise sin, agus an chéad chéim eile atá sonrach. Má bhíonn céimeanna doiléire ann (é a dhéanamh níos fearr) nó cur síos ar an gcuma amháin, ciallaíonn sé sin nár bhain an grúpa úsáid as fianaise na dialainne fós: cuir ar ais chuig na nótaí tástála iad.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- **Ní dhéanann na daltaí ach cur síos ar chuma an bheathaitheora chríochnaithe in ionad scéal an dearaidh a insint.** Taispeáin an seicliosta cúig phointe dóibh agus iarr orthu tosú leis an méid a bhí de dhíth ar na héin, ansin an méid a léirigh tástáil amháin. Iarr orthu nótaí tástála na dialainne a ardú agus iad ag caint.
- **Síleann na daltaí gurb é an beathaitheoir is áille an beathaitheoir is fearr.** Treoraigh ar ais iad chuig na critéir ratha ar socraíodh orthu: coinníonn sé an síol, coinníonn sé an síol tirim, fara seasmhach. Fiafraigh cén cur i láthair a thug an fhianaise ba láidre ó na tástálacha, ní cén tógáil ba néata.
- **Measann na daltaí gur botún í an chéad tástáil a theip, seachas comhartha go bhfuil an próiseas tástála agus feabhsaithe ag obair mar is ceart.** Déan athrú ar an leid sa dialann: má athraítear rud amháin toisc gur léirigh tástáil fadhb, agus má dhéantar tástáil arís ansin, sin é an próiseas ag obair. Fiafraigh dóibh cén fhianaise ba chúis leis an athrú a rinne siad.

Dífereáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Roinn na cúig phointe ar na daltaí, abairt amháin an duine, ionas go labhraíonn gach dalta ó thosach abairte amháin. • Tabhair tosaithe abairte ó bhéal ag leathanach na dialainne: Bhí ar ár mbeathaitheoir... Roghnaíomar... mar... Léirigh na tástálacha... D'athraíomar... Ina dhiaidh sin, dhéanfaimis...	• Éiligh an t-íosmhéid sa rang, is é sin trí líne sa dialann (fianaise, athrú, an chéad chéim eile), agus críochnaítear an chuid eile ar an leathanach céanna níos déanaí. • Spreag na héisteoirí chun na tosaithe abairte a léiríodh a úsáid: Rud amháin a bhí soiléir... Ceist amháin atá agam...	• Iarr orthu a lua cad a choinneoidís mar an gcéanna an chéad uair eile agus cén fáth, agus é fós nasctha le fianaise ón tástáil. • Iarr orthu sceitse lipéadaithe d'fheabhsú amháin a tharraingt ar leathanach na dialainne agus a nótaíl cén critéar ratha a gcabhródh sé leis.

Nasc traschuraclaim

Nasc le Teanga ó Bhéal: léiríonn cainteanna struchtúrtha nóiméid amháin, le fianaise agus ceist ó phiara, fíorchaint mhínitheach.

